

Спеціальний закон про допомогу громадянам України: трудове право

1,7 мільйонів воєнних біженців перетнули східний кордон Республіки Польща¹. Сейм прийняв Закон «Про допомогу громадянам України у зв'язку з військовою агресією на території цієї держави» («Спецзакон»).

Нові рішення ввійшли в силу з моменту публікації в польському законодавчому віснику («Дзієннік устав») 12 березня 2022 р. та загалом мають зворотну дію в часі з 24 лютого 2022 р.

Нижче наводимо основні положення Спецзакону.

Легальне перебування на території РП

- Тимчасово скасовано всі формальності, що стосуються реєстрації перебування громадян України на території РП. Також громадяни України, які перебувають у Польщі, а їх документи на перебування вже недійсні, не повинні робити жодний кроків.
- Українці, які, починаючи з 24 лютого 2022 р., перетнули кордон РП чи ще перетнуть у майбутньому, можуть законно перебувати на території РП протягом 18 місяців за умови прибуття безпосередньо з території України, а також декларування наміру залишитися на території РП.
- Головний комендант Прикордонної служби зобов'язаний вести електронний реєстр громадян України, які перетинають кордон.
- За заявою громадян України, їм одноразово надаватиметься дозвіл на тимчасове перебування на трирічний строк з моменту винесення рішення. Заяву можна скласти не пізніше, ніж протягом 9 місяців з моменту в'їзду та не пізніше 18 місяців від 24 лютого 2022 р.
- Громадяни України, яким буде надано дозвіл на тимчасове перебування, матимуть право працювати на території РП без обов'язку наявності дозволу на виконання праці.
- Легальне перебування громадян України, яке закінчилося після 24 лютого цього року, відповідно до закону, підлягає продовженню до 31 грудня цього року (у випадку наявності національної візи, а також дозволу на тимчасове перебування) або на 18 місяців (у випадку наявності шенгенської візи, візи, виданої іншою державою Шенгенської зони, документу перебування, виданого компетентним органом іншої держави Шенгенської зони, або іншого документу перебування, виданого органом цієї держави, який дає право подорожувати до інших держав цієї зони, а також в межах безвізового руху) .

¹ Станом на 13 березня 2022 р., відповідно до інформації, наданої Прикордонною службою.

Працевлаштування

- Громадяни України, які законно перебувають у Польщі, **мають право працювати на території РП протягом часу свого перебування.**
- Єдиною умовою для працевлаштування громадянина України є **повідомлення роботодавцем компетентного повітового управління праці** протягом 14 днів з моменту початку виконання праці громадянином України.
- Повідомлення здійснюється за допомогою електронної системи praca.gov.pl.
- У повідомленні роботодавець зобов'язаний зазначити:
 1. Дані щодо роботодавця (назва або ім'я та прізвище, місце розташування або місце перебування, службовий номер телефону або адресу, e-mail, номер NIP (ідентифікаційний код платника податків) та REGON (номер у державному реєстрі суб'єктів народного господарювання РП) або номер PESEL (номер в Універсальній електронній системі реєстру населення), реєстраційний номер осіб, які управляють агенціями тимчасової праці – для роботодавців, які управляють агенціями тимчасової праці, має вказуватись необхідний код PKD (код відповідно до Польської класифікації діяльності) та опис діяльності, пов'язаною з трудовою діяльністю громадянина України;
 2. Персональні дані громадянина України (ім'я, прізвище, дата народження, стать, громадянство, вид, номер та серія закордонного паспорту чи іншого документа, що підтверджує особу з зазначенням держави видання та номером PESEL, якщо надано);
 3. Вид договору між роботодавцем та громадянином України
 4. Посаду чи опис виконуваної роботи, а також
 5. Місце роботи.
- У випадку порушення роботодавцем цих вимог, виконання праці громадянином України без дозволу є незаконним.
- Крім того, громадяни України можуть зареєструватися у центрах зайнятості як безробітні особи чи такі, що шукають працю, а також користуватися такими послугами, пов'язаними з ринком праці, як посередництво, професійні консультації та тренінги, на тих самих засадах, що й польські громадяни.
- Міністру праці надано повноваження шляхом прийняття розпорядження визначати можливі ліміти, що стосуються доступу до ринку праці громадян України, які законно перебувають на території РП.

Господарська діяльність

- Громадяни України, які законно перебувають на території РП, **мають право реєструвати та вести господарську діяльність на тих самих умовах, що й польські громадяни.**
- Необхідною умовою є наявність номеру PESEL.
- Підприємці-громадяни України, які втратять право на законне перебування, будуть викреслені з CEIDG.
- Крім того, громадяни України отримали право закладати повне товариство («спулка явна») та партнерське товариство («спулка партнерська»).

Доступ до публічних послуг – номер PESEL та Довірений профіль (Profil Zaufany)

- Громадянам України, які законно перебувають на території РП, будуть надані номери PESEL за їх заявою у будь-якому виконавчому органі гміни. Процедура оформлення PESEL можлива у спеціальному менш бюрократичному порядку – без вказання правового обґрунтування для його отримання, а в заяві громадяни України повинні вказати лише основні дані та додати свою фотографію.
- Міністр з питань інформатизації повинен створити реєстр громадян України, яким в електронному порядку надано PESEL.
- Вказане не впливає на процедури, пов'язані з польським громадянством.
- Громадяни України, при поданні заяви про надання номеру PESEL, також мають можливість клопотати про надання доступу до Довіреного профілю за умови подання таких своїх особистих даних, як електронна пошта та номер мобільного телефону, а також згоди на підтвердження Довіреного профілю.
- Документами, що підтверджують особу в процедурі надання номеру PESEL є проїзний документ, Карта поляка чи інший документ, на підставі якого можна встановити особу (включаючи недійсний документ). Особу неповнолітнього можна підтвердити на підставі свідоцтва про народження.
- Дякуючи зазначеним рішенням, громадяни України отримали можливість спрощеного доступу до публічних послуг, зокрема за допомогою мобільних аплікацій (mObywatel).

Контакти:

У разі виникнення додаткових питань, запрошуємо до безпосереднього контакту з нашими експертами.

Доктор Йоанна Остойська- Колодзей

Адвокат

Counsel, Head of Employment

joanna.ostojcka@jdp-law.pl

Магдалена Бартнік

Адвокат

Associate

magdalena.bartnik@jdp-law.pl

Александра Пісарекс

Associate

aleksandra.pisarek@jdp-law.pl

Уся інформація в цьому інформаційному бюлетені є безкоштовною. Публікація не носить рекламного характеру та здійснена виключно з інформаційною метою. Інформацію, вказану в цьому матеріалі, не належить розглядати як юридичну консультацію чи комерційну пропозицію, зокрема відповідно до ст. 66 § 1 Цивільного кодексу РП. JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. цим виключає свою відповідальність щодо будь-яких вимог, збитків чи шкоди, що виникли чи пов'язані з використанням інформації, змісту чи матеріалів, зазначених в інформаційному бюлетені.

Адміністратором даних, обробка яких здійснюється з метою: (i) інформування про виконання професії та пов'язаної діяльності, (ii) листування (iii) архівації є JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. з місцезнаходженням у Варшаві. Більше інформації на тему обробки персональних даних Адміністратором знайдете [на цьому сайті](#).